

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@necr.gov.ua, веб-сайт: www.necr.gov.ua

Завгороднєва О.

foi+request-99361-2da0a1c6@dostup.pravda.com.ua

Шановна пані Завгороднєва!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, *Регулятор*), розглянула Ваше звернення від 21.01.2022 та в межах компетенції повідомляє.

Положеннями статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Правовий статус НКРЕКП, її завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення визначені Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», положеннями якого визначено, що Регулятор здійснює державне регулювання, зокрема, шляхом нормативно-правового регулювання, ліцензування, формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом, *надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора*.

Разом з цим повідомляємо, що відповідно до положень статті 20 Закону України «Про теплопостачання» (далі – Закон) визначено, зокрема, що тарифи на теплову енергію повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, а встановлення тарифів на теплову енергію нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на її виробництво, транспортування та постачання не допускається.

Одночасно частиною другою статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

При цьому статтею 15 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначені гарантії, що надаються суб'єктам господарювання під час державного регулювання цін. Так Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів. Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі,

УВ НКРЕКП

№1851/18.3/7-22 від 17.02.2022

нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку.

Слід зауважити, що згідно із частиною тринадцятою статті 20 Закону тариф на теплову енергію для споживача визначається як сума тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії. Відповідно, за умови наявності у суб'єкта господарювання трьох ліцензій – на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється формування окремо трьох тарифів: на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії.

Також статтею 20 Закону передбачено особливості визначення (розрахунку) тарифів на теплову енергію, що виробляється на установках з використанням альтернативних джерел енергії для потреб установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, а також для потреб населення (розрахунок на рівні 90% діючого для суб'єкта господарювання тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, або на рівні 90 % середньозваженого тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, розрахованих Держенергоефективності).

Разом з цим механізм формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води суб'єктами господарювання, діяльність яких регулюється на місцевому рівні та для яких тарифи встановлюють органи місцевого самоврядування, визначено Порядком формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (далі – *Порядок № 869*).

Враховуючи викладене, на сьогодні чинними нормативно-правовими актами визначено різні підходи до формування і встановлення тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, і тарифів на теплову енергію, вироблену на установках з використанням альтернативних джерел енергії (в частині категорій споживачів «населення» та «бюджетні організації»).

Додатково звертаємо увагу, що відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» виробництво теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами та постачання теплової енергії є видами господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.

При цьому зазначаємо, що вимогами підпункту 26 пункту 3.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 308 (далі – *Ліцензійні умови*), визначено, що при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен забезпечувати ліцензовану діяльність за принципом **економічної доцільності** та **досягнення найнижчої собівартості**.

З огляду на зазначене, на думку НКРЕКП, враховуючи вимоги законодавства, органи місцевого самоврядування при розгляді та встановленні тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування і постачання повинні забезпечувати, з одного боку економічну обґрунтованість тарифів, а з іншого боку – їх економічну доцільність та досягнення найнижчої собівартості.

Разом з цим повідомляємо, що відповідно до вимог пункту 57 Порядку № 869 для встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання ліцензіат *подає щороку до 1 липня* (крім ліцензіатів, що вперше встановлюють тарифи) уповноваженому органу відповідної територіальної громади, на території якої ліцензіат провадить (має намір провадити) ліцензовану діяльність, у

паперовій та електронній формі заяву і розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами.

Додатково інформуємо, що відповідно до Положення про Міністерство розвитку громад та територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 № 197, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, є Міністерство розвитку громад та територій України (далі – *Мінрегіон*), яке відповідно до покладених на нього завдань, серед іншого, інформує та надає роз'яснення щодо реалізації державної політики у сфері житлово-комунального господарства, подає Кабінетові Міністрів України пропозиції, зокрема щодо порядків формування тарифів на комунальні послуги, що встановлюються органами місцевого самоврядування (*підпункт 24 пункту 4 Положення*) та з метою організації своєї діяльності координує та здійснює методичне забезпечення діяльності структурних підрозділів місцевих держадміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій з питань, що належать до його компетенції (*підпункт 4 пункту 5 Положення*).

З огляду на зазначене, для отримання більш детальних роз'яснень з порушених у Вашому зверненні питань пропонуємо Вас звернутись до Мінрегіону.

З повагою
Член НКРЕКП

О. Магда